

2 Спортга жетишмелерибиз бла ёхтмеленурчады

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Арт заманда республикада саулукчу жашууну жоруктарында жайырга атылган энчи акцила бардыры ити төрөгө айланганды. «Спорт наркотикке кыяк», «Спорт терорго кыяк» деген чакырыула бла хар жай сайын грек-рим тутушудан, дзюдодан, жеңил атлетикадан, баскетболдан, спортну башка төрлөрүнөндөн да эришуле бардырыла. Алагы бек аздан 50 миң адам кыатышчууду.

Саят да спорт эмда физкультура бла корешрча мадарла кыруагы да уллу магына бериледи. Бюгонюкде республикада 21 миң сакат барды, алай аладан спорт бла жаландан 1034-сую кирешедиле. Болсада бытыр ала андан да аз эдиле – 620 адам.

Министр 2010 жылда Кызыл-Черкөсө болгон «Кызыл оюндан» иослеринден да айтканды. «Бу фезиледе 2014 жылда Сочида Олимпиада оюндан солуу программасына киркиди. Ол кавказ халкыны төрелерин саклар, миллет спортну айнытыр мурат бла бардырыла», - дегенди. Бытыргы эришуледе ачылыгыны бизни командабыз алганды, битусу да бирге 17 мадарла кылуу болгонды эмда анга грантха 100 миллион сом берилгенди. Ол анча физкультура-саулук саклау комплекси кыруунуна кыратылыктыды.

Республикада хар жыл сайын бийик даражалы эришулене бардыры да төрөгө айланганды. 2010 жылда тиришүүлери арасында шыматаладан Гран-при, Тер-Кюнда тау-лыжа спортдан Россия чемпионаты, тхэквондодан Россия Кубугу, дагыда 20-дан артык битусу-россия даражалы турнир болганды.

Спортчуларыбызны жетишмелери иослеринден айтканды аур айтканды Аккайлы Хажи-Муратын оюндан айтканды. «Ол кызыл заманы ичинде бир да болмаганча уллу жетишмиле болдурганды. Бытыр апрель айда Кызылдан Европаны чемпионатында биргесине эришкенлери барысын да артка койганды. Дунияны чемпионатында да ол башкаларга кыяруу эди. Хажи Мурат Битудуния рекорд салгыга жуукташканын да белгилерди эдим. Ол Парижде эришуледе кесини алгынны рекордуна 5 килограмм кошканды. Алай бла 105 килограмм аурдукта эришкен атлеттери араларында рекордменлери тизмесине кошулуур деп шыанды», - дегенди. Сөз «Спортка-Наркотики» футбол командата жеткенде уа, Аслан Афаново бытыр командага кыяын болганын эсгертип, сезон алында ити хазырланып, команда биягы бийик дивизионда кыларына шыанганын

ЖЫЛЛА ЭМ АДАМЛА Сабанчы, малчы, жазычу

Ол гыры Малкыарны хумет-Олгасаккал атышкандан бири Атабийланы Магметтин жашы Магоммет экенин жылдан атышканды. Ол халкыбызны, тууган элини жашуудан көп ишени кесип кызы да иргенди, сынаганды.

Малчы да болганды, сабан да сиргенди, будай да есдоргенди. Аллах берген фамусун хазырдан казыу, жыл халдар да жазды. «Заман» газетини «Минги» тау-журналы окуучуларына ала баштагырайдиле. Мухлада төрт классы таускандан сора, атасы муну кесип биз бирге иште жорукторду. Биз жол а жашы эгерберини орунуна школга изеуге жибериледи. Эрттенде ол ары тебериди. Жолда усталса, башка абдан адамда да райкуню ююю таба бар турганларды, алагы ордуну кошулду. Ол кюнню Магоммет алыгы эгерди:

«Көп адам жыйылган эди алайгы. Левитаны бюгон эрттенде немис асэрне кезибизден атып атырылды, шаарларды кызы болмашта уруш башланды деген сөзлөрүн эшиттеби. Тиришуулай жийди. Бизардан, райкуню секретяры Батчаланы Исмайыл чыгып, эр кишиле кызарды кетерикчиле, алагы ордуну уруш урушунда, абдан кызыл кызыларын билдирди. Андан сора Огыры Малкыардан мингенди аслам адам кетген эди

ЗАМАН

«Коррупция хыйлалыкыла уголовный жууанха тартыу бла бошалмай кыалмайгыла»

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Александр Хлопонин ол башламчыларга ырыз болганды, аны СКФДО да информациялы биригуню кырууну магыналы атламларындан бирине санаганды. Интернет-каналга кыюландан келген болушукчу этерге да айтканды. Петр Васильев дагыда полпреденде округну жашуу магыналы темаларыны берги кыюуну юсюндөн да кесини оюмун айтканын тилгедиле. Аладан бири Старовый шаарда сити-менеджер Игорь Бестужев туттугандан сора тохташкан халды.

Граждан обществону магынасы дайым ёсгенлей барлыкыды

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Бюгонюкде граждан обществону кырууда бизни да бардыла жетишмелерибиз, демократияны жоруктары жашууга синдириуде алагы таянырга да болушукчу. Шендию россияйле кызырла башчылык этуге кыатышчу хазырдан. Ол угыай, ала бытуну жууалыгыны толусуналы ангалайды. Владимир Путин граждан контрольну юсюндөн айткандан, РФ-ни Жамауат палатасыны эмда регионлада да кесирини палаталарын», - деп жазды Путин кесини статьясында.

«Жамауат советле ведомствону башчысын ырыз этип турганын тохтатырга керекди. Ала ны ишлерине керти да жалынчаксыз экспертиле, сейрилер болган жамауат организацияны келечилери кыатышканды тийишидиле, деп кошоды статьяны автору. Анда дагыда халкыны демократия процесслеге Интернетти да кыошарга деген сейр предложение да этилди. Жюс минген аслам адам кыбыл кирген башламчылыкны Кызыл дунияны депутаттары өзөрге тийишидиле, деп белгиленди. РФ-ни Правительствосу Председатели бюгонден окуна «Жамауат палата эмда РФ-ни Президентинде Граждан обществону ишлери эмда адамданы правотыры жаны бла совет билди берип эмда саясатты уурджендиланы сайтларында керки информацияны тизмелери жарашдырырга, аланы жамауат тынгуулауда өзөрге керкисини белгиледи. Сөзсүз, бюгонюкде Интернетте алыкча нийем жоккуду, анда ким не оюсо жазарга эркинди.

ЭКОЛОГИЯ Педофиллеге кечгинлик болушук туйюлду

Геурге кюн Кызыл Дума педофиллени жуупка тартууу предедетелери уа, урундан кюнчюно окутуудуна кызыл этгенди. Документ жашауда айрыланышы башланса, жыл санлары жетмеген сайбейле артыктык этгенлени судле жууапха условный халда тартырык туйюлду. Андан да озул, рецидивист педофиллеге жашууларын тутмакда өтдорорюле, деп оную этерге болушукту.

Законда айтылганына керге, андан сора да, педофиллени медицина амал бла тыр мурат барды - химия амал бла бичип. Анда бузукчу артыктык этген сайбаны жыл саны кыалды бир болганын билмеген эдим дегени да эсге алынырык туйюлду.

Энди Интернетте сабий порнографияны жайыруу аныча сайбаны салкыктык фильм кыруаганды хазырларгыра жарамганыны иослеринден да айттыла законда. Алай ишлери ючюн энди «режиссер» 15 жылга тутмакка сугарга болушукту.

Итернет.
Алгызаркылада уа Атабийланы Магоммети оқи кытабы басмаланганды. Бири «Кишилик» деген аты бла белгиле революционер Асананы Хажи-Муратын юсюндөн. Асысакталы экинчи кытабы да «Оч той» деген аты бла чам халпардан кыруалганды. Жуук заманда уа наму кытабын чыгаргыры хазырлай турды.

Атабий уу Жылкыбайланы Бийсютанын кызы Маусуула деген аты бла чам халпардан кыруалганды. Жуук заманда уа наму кытабын чыгаргыры хазырлай турды.

«Тамблагы кюнубюз бюгонден башланады»

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
«Тамблагы кюнубюз-бюгонден башланады» деген форумга республиканы битер районларын, окуу юйлеринден, интернет-порталдардан көп жаш адам сакталып жашауу башаладан жуук болган уллу муниципалитетлени башчылары огыаргандан салынырга керек туйюлду деп, ол алай кырайдиле. Ставрополде эмда алай башка шаарларда жашаганла башчылары кеслери да сайлалыкларына ол ишескиди.

РФ-ни Президентини СКФДО-да полпредини Аппаратыны ич политиканы ишлери жаны бла департаментини.

Болсада, мен акыл этгенден, бу башламчылык магыналыды. Адамдалга, кызырла да бирча тап келишкен жоруктул жараша алгасак, ол демократияны жоруктарында жашауда бардырууну магыналы амалы болушукчу.

Бу медиаресурс толу кюнчю бла ишлер ючюн, ол жамауатны, кызырла да сейрилерин кыруулар ючюн, энчи кызырал информация политика жарашдырырга керекди. Аны болушугу бла миллет информация пространствону хар кимге да керекли, англышанылуу, патриотизмин иштерин жайгандан, бир бирге тээомолукке юйреткен медиапродукцияны бла толтурурга болушукчу.

Дагыда айттырганын, окуучулары асламы мени тюзге санарла деп шыанма, Владимир Путин кызырлы керки кылуулук этген политиклени санаына киреди. Гражданданы проблемаларын ангалайды эмда аланы кетериге сюеди. Ол битуду дуния аренада кызырлыгыны сейрилерин сакталган, аны келир кюнчюне жарысган адамды.

Басмага АБДУЛЛАХАНЫ Фатима хазыраганды

СОЛУУ

Битеу ююр бла-катокга

Бу кюнлөдө Тырныаузда хал бек ити эди. Кюн да тийип, кышы чиллеге да кыармай, жылы. Бу сагытта шахардагы көлгө келди. Оч юйкы мында каток ишлегенди. Анга абданладан да бек сабийле кыунаардыла.

Предприниматель Мушурун бели келип да баштагандыла. Мусулканы Аллим алайда төгеректи тап халга келтирге муратлыны. Жайда көбүно туюбон тазалар, аур суу жиберилуу. Анда жуунууга, жагыда солурга да онг болушукчу.

Анатолий ТЕМИРОВ.